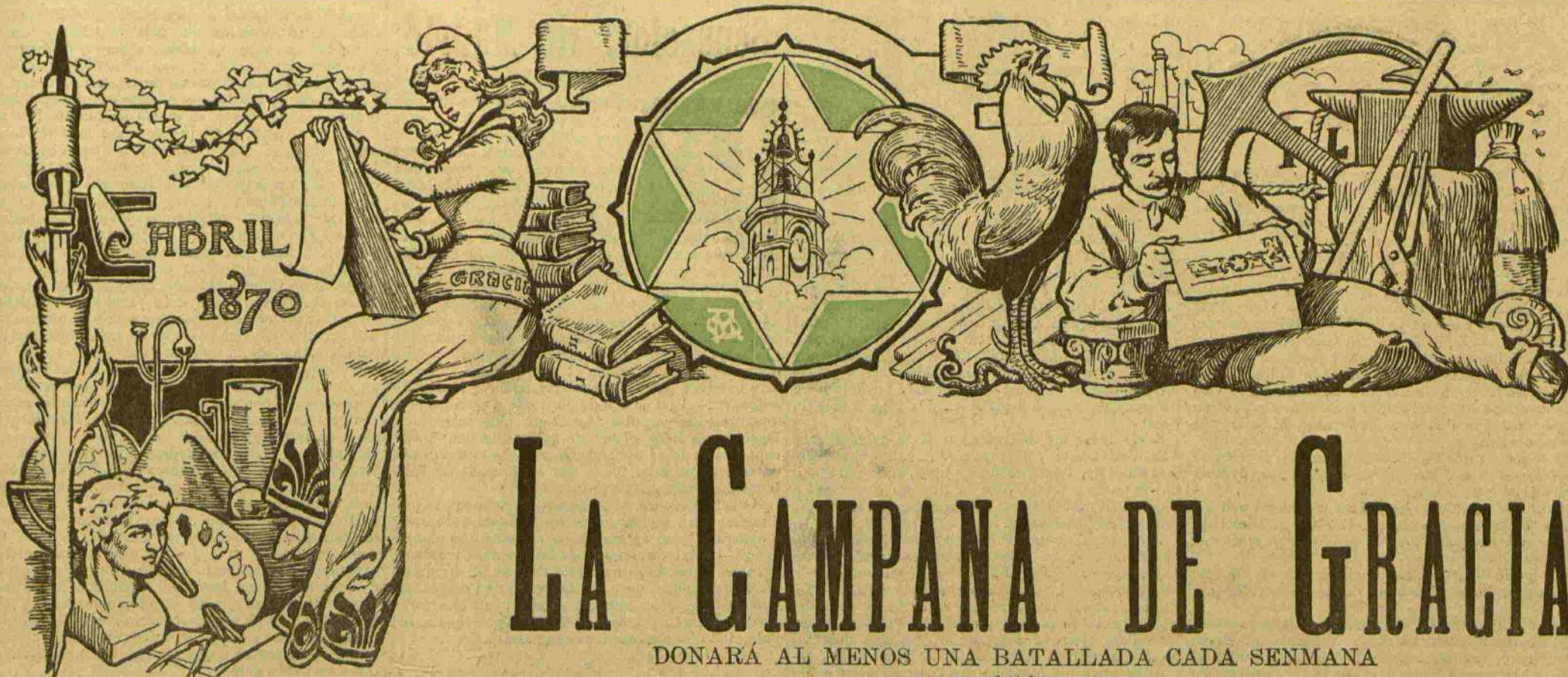

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

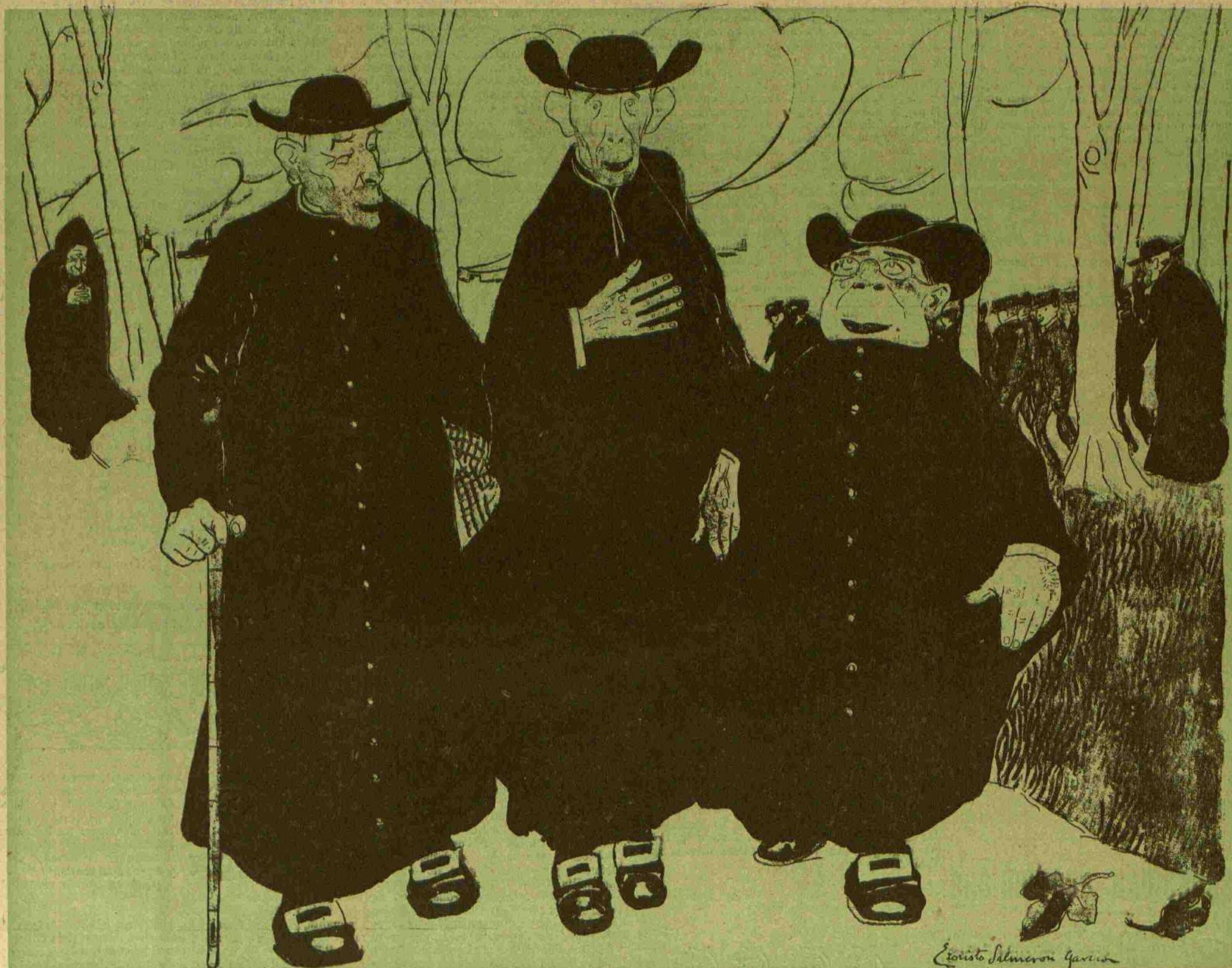
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fors de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

ENTRE ELLS

—No vindria mal un bon terremoto á Espanya, ¿veritat?

—¡Ja ho crech!... Alló sí que seria una vinya, ab tants enterros y funerals...

MÚSICA, senyors, música!
Sense una mica de música, las sesiones del Congreso dedicadas al No de la Compañía Vasco-Castellana perden un noranta per cent del seu efecte... Casi tant com han perdut els pobres acreedors de la famosa Compañía.

L'escàndol ha sigut dels grossos. Y 'ls personatges qu' en éll han intervingut, també. Nada menos que vé a resultar que al davant de la Junta Directiva o Consell d'Administració d'una Compañía contra la qual pesa en el jutjat de Bilbao una demanda per estafa, hi figura don Camilo Polavieja.

Aludit directament el general y posat en el cas d'haver de respondre, ho ha fet de la única manera que tal volta podia ferho; això és, deixant a la Vasco-Castellana completament a un costat y posant en mans dels que l'escollaven la seva historia y la seva honradia.

Y lo més curiós és que fins potser sigui cert que 'ls senyors de la Junta no 'n sàpigan una paraula dels enredos de la Compañía.

[Son tan freqüents els casos en que un polítich deixa el seu nom per figurar en una Directiva, sense pèndres avans la molestia d'averiguar de qué 's tracta]

Un periódich, de gran competència en aquests assumptes, ho explicava un dia ab admirable precisió.

«Si a cualquiera de nuestros personajes políticos —deya— le propusiera alquien vender su influencia por dinero, seguramente no saldría por la puerta el que se atreviese a hacer la oferta. En nuestro carácter quijotesco y fundamentalmente honrado, tal proposición equivale a un insulto.

»Pero viene un caballero a quien nadie conoce, les ofrece un puesto en ésta o en la otra Sociedad por el que van a percibir 1,000 ó 1,500 pesetas mensuales, sin nada que hacer, con libertad para seguir frecuentando los Cuerpos Legislativos, y el recuerdo de los cotidianos ahogos, los requerimientos conyugales, los gastillos secretos, la vespertina partida en el Casino y el problema veraniego, todo se une para que se cierren los ojos y no se quiera saber, cual el que no lee los periódicos al día siguiente de haberse encontrado algo en la calle.»

Si 'l cas de la Vasco-Castellana es ó no es aquest, ja 'ns guardarem nosaltres de dirho.

La única que podem assegurar es que 'l nom de 'n Polavieja, barrejat ab aquest assumpte, va y vé avuy per tot arreu.

Que la Compañía, després d'haver rebut d'una multitud de cándids set ó vuyt milions, no té un clau, Y que entre 'ls anuncis d'un periódich financier se 'n hi veyia aquest dia un que deya aixís:

«1,000 pesetas nominales en obligaciones del ferrocarril Vasco Castellano, se dan en cinco pesetas.» Y rodi la bola.

PIF-PAF

De les terres tràgiques de Rússia ve una terrible estadística. Durant l'any 1908, el govern del Czar ha fet matar a 792 demòcrates i revolucionaris. Els presos i els desterrats a la glaçada Sibèria es compten per dotzenes de milers.

I aquest règim de sang el sostenen França i Anglaterra, per motius diplomàtics, facilitant diners a l'autòcrata rus. Ara mateix s'ha cobert a Londres i a París un nou emprèstit de 1,500 milions de francs. Els socialistes francesos, am tota la raó, califiquen aqueixes operacions financeres d'emprèstits assassins (emprunts meurtriers).

Doncs bé: resulta que poc a poc, Espanya va contribuint a n'aqueixos emprèstits. Cada dia's coloquen aquí major nombre de valors russos. Actualment n'hi ha de colocats algunes dotzenes de milions de francs.

¿Per què, aquí on no hi ha ni motius diplomàtics, s'ajuda indirectament a un règim d'oprobri que en un sol any executa a 792 reus polítics i que's prepara a executar-ne molts més?

Discussions académicas

Las lleys més fermes son las naturales, fixadas per l'observació y l'experiencia. A las colectividades humanas hi ha lleys naturals, independentes de qualsevol sanció, que's manifesten clarament en la costum. Una colectivitat humana, constituïda

en Estat, tindrà lleys fermes si codifica las costums. Llavors la lley será consentida lliurement pels ciutadans, que no s'hi trobaran may oprimits.

Lo qu' es que l'ascensió dels homes en las perfeccions espirituales, no's fa per etapas ben limitadas; sempre n'hi ha que van davant, com n'hi ha que's quedan endarrera de la gran massa social. Pels endarrerits, la tutela es la solució justa, que no pertorba 'l funcionament de la lley. Pero pels devantera, y per la mateixa massa social ascendente, s'han d'anar fent lleys noves que assegurin noves llibertats.

El problema legislatiu es el d'anticiparse a l'evolució, obrint el camí cap amunt a la colectivitat nacional. ¿Fins a quin punt té poder l'Estat pera aquesta anticipació? Si es pera donar majors llibertats, el poder es il·limitat, ja que l'Estat té la força pera impedir l'abus de llibertat. El manteniment de lleys antiquadas, per més qu' hagin estat naturals y justas, se torna despotisme quant els ciutadans, pòchs ó molts, han canviat de costums. Necessitats noves, major amplitud de pensament y major benestar, abolicio de dogmas; es a dir, vida nova, implica necessariament una legislació cada vegada més liberal.

Si els devantera son realment forts, arrossegaran a la massa inerte, y llavors será la gent qui s'adaptará a la lley, fentia natural y justa, acostumatshi. Si son pòchs y febles, ó bé la lley no s'arribará a promulgar, ó bé no será aplicada, per la resistencia impassible de la massa.

A Espanya, de lley substantiva, referenda a la llibertat, no se n'ha votat cap més—fá uns quants anys—, que la de Jurisdiccions, y las circunstanciales suspensions de las garantías constitucionales. Lo qual significa irrefutablemente que no hi ha un nucli devanter prou fort pera exigir del Estat majors llibertats. Pera ajudar a la formació d'aquest nucli, hi ha medis també a la disposició del Estat; lleys complementaries qu' estatuïxen 'l educació del poble y que li millorin las subsistencias, 'l habitació, la salut. D' aqueixas jo no sé que se n' hagi votat cap.

Un última categoria de lleys complementaries es la d'organización dels poders públics, distribució de funcions y de prerrogativas a las corporaciones qu' administran els béns de la nació. Aquesta categoria, l' inferior, es la que molt sovint se posa per damunt de las otras. Que si hi haurá provincias ó hi haurá regions; que si federal, que si unitaria; que si 'ls Ajuntaments tindran tres comisiones permanentes ó quatre; que si las Diputaciones provinciales han de suprimirse; que si els alcaldes serán del gobierno ó del poble... Tot té la seva importancia, es cert. Pero sense llibertats efectivas, sense igualtat de tothom davant de la lley, sense sanitat y alimentos baratos, sense educació que fassi homes y ciutadans, diguem-ne no es veritat que lo demás val ben poca cosa?

En cambi, ab el funcionament normal d'un Estat obert a las llibertats, cada día més ample; ocupat de satisfacer, cada día més adequadament, las necesidades del cos y del esperit dels ciutadans, aquellas lleys administrativas, tenen de venir per força, tan ajustadas a la realitat nacional, que no s'ha de temer que's deroguin de fet un pich promulgadas, com succeeix ara tan sovint.

Tot això, pera arribar a l'observació de que la lley d'Administració Local es una lley «administrativa». De la seva força real n' es testimoni ja avans de regir la ensopeida discussió que promou al Parlament. Dos anys portan els diputats de discursar. Solsament s' aviva la discussió quant per incidencia tocan una cosa viva; com ara ab el pretext de las «mancomunidades» tornarán al problema catalán, y a las cohenas insinuaciones que comporta.

Nou tornen en pro, nou en contra, discursos por alusiones, rectificaciones; réplicas y contra réplicas, dúplicas, y «cuatro palabras» més ha gastat el Senat pera no passar de la totalitat del projecte; qu' es com no haver avansat gens. Y vingan declaraciones de principios, y exposiciones académicas, y repeticiones de lo qu' ha anat a fer la Solidaridad catalana al Parlament...

La lley se votará, ab las «mancomunidades» d' Ajuntaments y Diputaciones Provinciales, taxativamente limitadas a obras públicas y a transferencias menudas. D' això els autonomistas de Real Orden en dinhen «comensar a ferse reconeixer la personalidad de Catalunya». ¿Com si tan de renou de «mancomunidades» passés d' una practica administrativa vigente als Estats unitaris com Fransa, Italia y Prusia?

Pero encare que no fos aixís, encare que la lley nova autorisés un embrió de organisme regional ¿creureu que sería un bé positiu? ¿No hem vist en tot un siglo a las revoluciones politicas triunfantes votar paquetes, arrobas, toneladas de lleys pera instituir democracias que may han arribat a funcionar normalmente? Ja ha passat l' hora de crear, per lley, autonomias politicas, ara s'ha de anar a fer homes que se la prenguin 'l autonomia, que la practiquin y que l' imposin. Las lleys que tendeixin a n' aquesta fi serán las bonas.

De llibertat, no n' diuen res a l' Administración Local y Provincial. D' intervenció del ciutadà a las funciones públicas ja n' ha dit la nova lley electoral, establint categorías d' interventores als censos y als escrutinios pera apartar als que no pagan contribució ó no perteneixen a agrupaciones conservadoras per esencia. Ara, l' Administración ens ficarà els regidores corporatius als Ajuntaments; pera repetir més sovint las tan aplaudidas representaciones de la Junta de Vocales Asociados.

Lo positiu de la lley que ab tanta paciencia ens va encolomant el Sr. Maura es, donchs, una minva dels drets electorals del ciutadà. Lo demás es com las cascacas d' aquells soldats... Tant se val si 'ls hi poseu grogas com verdaes: de totas maneras han de fumé 'l camp!

MAGÍ PONS

Sensacions de Madrid

IFICILMENT podria explicar-vos, amics meus, els qui os haveu ja acostumat a llegir-me cada disapte, quina ombra de tristot i aclaparament pesa aquests dies sobre mi. Me trobo a Madrid; i jamai havia pogut sentir com ara l'immensa, l'irreparable separació espiritual entre aquesta terra i la nostra, i fins a quin punt hi ha, per sobre la qüestió catalana, la paraula Insoluble escrita no sé en quin invisible cartell negre.

Per tot arreu ont vaig, en l'aire, en el cel, en la mirada dels transeunts qu'im refreguen tot passant, en el sò de les veus, en l'emanació casi imperceptible de les coses, jo palpo aqueixa extranya insolita qui m'aporta la convicció de la cosa fatal... Fins os diré que no'm sento jo mateix, en aquests dies d'exil voluntari.—Avui, abans de posar-me a escriure pera vosaltres les paraules de costum, m'he passat, melancòlic, un llarg silenci de quietut, trobant-me incapaz de la feina obligada, sentint-me l'intel·ligència opresa, emboirada, fosca, per l'influència de l'ambient desacomunat i exòtic.

No sabria, doncs, avui, en aquest moment de pesimismo (tan poc armònic ab la meua naturalesa d'optimista), no sabria parlar-vos més que d'anyorança.—Deixeu que tracti de brodar pera vosaltres, en unes línies, una impressió de bon fill anyorivol de la mare terra, paraules incoherents i desmanjades per la mateixa situació d'espirit en que foren escrites, i que'm permeto dedicar-vos pera que'm feu l'almoina d'una recordança compassiva.

* *

Diumenge. El cel es blau. Ni un núvol. Una fredor intensíssima. Trobant-me sol en la cel·la de la meua hosteria de viatger, sol am la melangia d'aquestes diades qui pesen sobre els meus nervis vibrants a la menor emoció, un bon amic català m'aporta, en la seua visita, un doble consol de paisanatge i germanor de pensament. L'amic, gloria de l'intel·lecte català present, m'invita a un llarg passeig per les afores de Madrid, ont el record d'en Goya flota dispers en l'aire. La tentació es irresistible; i am l'amic i la seua noble i gentil companyia, surto. Tristor del diumenge, qui tanca les botigues sobre la grisor dels carrers fredes i allunya les gents de les vies acostumades! Sortim de la gran Vila. La serra, allà enfora, blanqueja, curulla de neu, en l'horitzó. Colles de gent menestral s'en van a la Bombilla, en aquesta diada d'il·lusió. Per un camí qu'is perd entre casones baixes, uns golfos, fredolencs i corvats, son conduïts no sé ont, entre policies. Allà baix, el rin, miserable, s'escola entre la monotonía dels lavaderos. Posades sbrides obren el pati d'entrada, sota un encruenament de vignes, allunyant un corredor fosc més enllà dels carros qui dormen sobre l'humitat verdosa. En els reguerols del camí, crestalls de gel cobreixen les aigües llotoses. Un aire penetrant, intolerable, vé d'allà enfora, arriba als ossos, glaça les potencies. En el buit de solars pera edificar, entre barreres negreses, sobre un acaramullament innominat de restes, d'ont pujen bavarades fèdides, uns infants se persegueixen. Dones misèrrimes, envoltades am mocadors indefinits de color, allarguen la mà, tot passant, mentres am l'altra sostenen, sobre l'espatlla, criatures espellicades i brutissimes, el caparró entre draps, els ulls closos entre parpels lleugerosos i coberts de costres... I allà a la dreta, sobre un pare tancat i ombrívol, el palau d'Orient, obscur i sinistre, extén les seues colomades a la claror moribonda. Es tot un símbol.

¿Com vaig anyorant-te, aleshores, Catalunya! Sota el cel d'horabaixa, el nostre plet nacional va esdevenir sensació. Ploraven les coses a la mort del sol... I va semblar-me que, en el llunyedat de ponent, ont uns núvols divagaven sobre la sierra, la mar llatina nostra esparia el seu blau celestial, promesa de rutes infinites, caminal·de de les terres clàssiques i gloriuses, sustentacle de les illes lluminoses.

—¿Veïeu allà?—m'anava dient l'amic.—Això es la Pradera de San Isidro, coberta d'un aire de sainet clàssic... Això es San Antonio de la Florida, pobre temple, qui mostra en l'interior insignificant la maravella de les pintures de Goya, entre un paisatge fonerari i depriment. Es tot un país, tota una raça. I la raça meua, alegre i musical, plorava dins mi.

GABRIEL ALOMAR

XIMPLICI PAPANATAS

En defensa del senyor Azzati

Així com hi ha nacions desgraciadas que, perque no tenen els papers en regla, s' disputan la maternitat d'un fill il·lustre, donant lloch a disputas y controversias entre 'ls respectius historiadors, hi ha també homes il·lustres que tenen la satisfacció de contar ab dos patrias. L' Azzati es un d'aquests.

Hi ha qui vé al món per fer de guerrero, de poeta ó de beco, y n'hi han que neixen per ser patriotas, com podrian néixer guenyos ó setmesons. Néixer ab dos patrias, ans que defecte es abundancia, com el qui neix ab sis dits a cada mà. Y lo que abunda, no falta, com diuen els compatriotas de Cervantes. Sobretot nosaltres, els catalans, que tenim una patria xica y una patria gran, no hem de considerar anomalia el tenir dugas patrias grossas.

El qui té la fortuna de trobarse en aquest cas es com el coix que s'apoya en dugas crosseas: fa servir las a la mida del seu gust. Mentres una l' agnanta, l'altra pot servir pera pegar impunement al proxim.

M' explico que l' Azzati no volgués ser soldat d' Espanya ni d' Italia. Consideren que 'ls dos Estats son monàrquics, y ell, com a bon republicà, ha de fer de pencaas quan se tracta d'anar a servir al rey. També deu tenirse en compte que d' ingressar a las filas italianas, ab motiu de la Triplice, li cabia la

possibilitat d'haver de combatre a la República francesa. Nada menos que a la República ¿Podia dignament arriscar-hi? Essent al servey d' Espanya, y en plena guerra, hauria hagut de combatre'n tres de Repúblicas: la Nort-americana, la Filipina y la Cubana, encare que las dos ultimas se trobessin, com diuen, els castellans, en estado de canuto. Per xó l' Azzati, al igual que 'l protagonista del Castell dels tres dragons, si com a patriota s' hauria batut per Italia ó per Espanya, com a republicà no podia de cap de las maneras. Sembla impossible que la obcecació política siga tan gran que ningú haja atinat en las poderosissimas rahons que quedan estampadas.

Que sigan un Lerroux (apellido francés) y un Azzati (apellido italiá) els que avuy representen genuinament la patria gran tampoch ha d' causarnos sorpresa. Si un Condestable de Borbón (francés) y un cardenal Alberoni (italiá) han jugat tan bell paper en la historia nacional, ¿qui 'ns assegura que no poden repetir-se els fets passats? Ja ho manifestan els gabatxos que 'l nom no fa la cosa.

Qui podria queixarse de tal ascendent es la nissaga dominadora, de la qual hi cabria sospitar si per impotencia ó ineptitud abdica de la genuina representació de la unitat nacional. Que s' hi enfadessin els Guzmán, els Pérez del Pulgar, els González de Córdoba, els Tellez, els Rodrigo, els Girón, els Montero de Espinosa, els Gutiérrez de la Vega, etc., etc., que un día sobreixiren ó acapararen la direcció del país, santo y bueno, pero... ¿nosaltres?

D'altra banda, a cada moment fem manifestacions de volguer europeïssims; no passa dia que a l' un puesto ó al altre no's demani que vingan mestres estrangers a ensenyarnos, a obrirnos las potencias, a treure'ns la llana del catell. Donchs, si la primera Universitat espanyola es el Parlament, qu' es allí ont ensenyan de viure, ¿cóom no han d' entrarhi a portarnos nova sava, grans iniciativas y baf de progrés els que senten corre per sas venas sanch més ó menos estrangera?

Tornant a lo que deya al comensament, es comprensible la indecisió, el dupte en l' home que té la sort de contar ab dos patrias grans, avans no's determina per una d' ellas; ab molt més motiu quan tenen tants punts de semblança. Las dos patrias de l' Azzati contan ab bon cabal de recorts historichs; l' una y l' altra han dominat el món en passadas épocas; l' una y l' altra tenen superbas joyas d' art; si l' una ha sigut el bressol del Papat, l' altra ha fet el niu a la Inquisició; si l' una té una maravella del món qu' es Sant Pere, l' altra posseheix una maravella com l' Escorial; si l' una té la Calabria, l' altra té Sierra Morena. En una cosa's diferencian: que si Italia es la terra dels macarrons, Espanya té l' clàssich puchero, menos célebre, pero sempre més nutritiu.

No'm figuro tan positivista al Azzati que haja influhit aquesta última consideració en son determini. Prefereixo buscarhi una determinant més llógica. La posició d' un home sense patria ha de ser de lo més terrible que pot imaginarse, sobre tot quan no's conta ab capitals ni ab interessos. Y l' Azzati, entre decantarse a la patria que's mou, que trontolla, que tremola, que no está segura, que tal vegada está a punt d' enfonsarse y desaparèixer, se queda a la ferma, a la incommovible, a la que aguanta, a la que produeix els cigrons. O sinó, observem com la seva declaració oficial de nacionalitat espanyola ha sigut després dels terratrèmols de Messina y Reggio. En el seu lloch, tothom hauria fet lo mateix. L' únic que hi ha es qu' en son lloch ningú voldria trobarshi.

En fi, el cas Azzati se presta a un nou Judici de Salomón, pero al revés. Allí foren dos mares que's disputaven un fill, aquí es un fill que tria entre dos mares—Italia y Espanya—y com l' home no pot partirse pel mitj, escull la que pot donarli més profit.

Jo crech que si Salomón tingués de resoldre 'l conflicte agafaria al Azzati, li lligaria un parell de carabasses al cos, l' embarcaria y l' plantaria al aygua del mar Mediterrani; al bell mitj de las costas, a una distancia igual de las platjas dels dos països. Y després, que Deu ó la Naturalesa, mare de tots, disposés com volgués. Hont las onades el traginessin, aquella fora la verdadera mare. L' Azzati no ha volgut elegir un procediment mitj-erval, un judici de Deu; com a bon liberal, ha fet us del lliure albedri. Alegrém-nosen; que l' adquisició d' un cap de brot com ell bé compensa a Espanya de la pèrdua dels deu mil y pico de miserables emigrants que l' han abandonada.

Ab lo qual se prova una vegada més el sen talent: allí hont els propis no hi troban ni una engruna de pà ell encare hi cull una coca ensucrada. No en vá la religió oficial es la catòlica; pera recordarnos sempre aquellas paraulas del Evangelí:

«Els últims serán els primers.»

El bon lliure-pensador no s' ha de resignar a viure en un pis que hi hagin escarabats.—***

HAN festa dimecres al Senat!
Va parlar el senador per Guadalajara (llegeixis per Romanones), cubert aquesta vegada, segons ell mateix va fer saber al respectable públic, ab la doble investidura de senador per allí y de diputat per aquí.

¿Qué va dir en resúm el senyor Sol?

Res.
En el fons de la seva llarga y biliosa arenga, ribetejada —pòmo noi!— ab els aplausos dels conspicuos liberals, no s' hi ven altre cosa que las ganas de fer mal a Catalunya, apilant obstacles en el camí de las sevas lligitimas aspiracions.

Que 'l catalanisme es una careta qu' encubreix intencions aviesas; que 'l nacionalisme es separatista; que l' ideal de Catalunya es imposarse al resto d'

Espanya y fer d'ella mangas y capirotos... Tals son, en essencia, las *originales y luminosas* ideas que brillan sobre 'l fons gris, tetric, obscur, de la seva peroració desdixada.

Un *hermano* Ullet ó en Careaga no ho haurían fet pitjor.

Comprenem molt bé que *El Imparcial*, *El Liberal*, *El Heraldo* y demás companys de trust aplaudeixin a don Joan y posin el seu discurs als núvols.

Catalunya—naturalment!—no opina com aquests senyors, y per xó, llegint las xavacanadas del senador-diputat, no pot fer més que dugas cosas:

Clavarse á riure.
Y posarse un dit al mitj del front, bellugantlo ab aquell moviment tan característich que fins las criaturas l'entenent.

¡Quina desgracia!
¿No ho saben?
La catedral de Toledo s'enfonsa.
Ja cal que 'l Govern s'apressuri á donar al clero una bona picossada pera adobarla desseguida.
De la reparació de las escuelas freqüentadas pels fills del poble y bastant més arruinadas que la catedral de Toledo, ja 'n parlarem més endavant.

Els del bloch, ó com si diguessim la societat industrial Moret, Canalejas y companyia, tractan de venir á celebrar un *meeting* de propaganda á Barcelona.

¡Magnífica ideal!
Pero ¿quán será aixó?
¿El diumenge de Carnestoltes ó 'l día d'anar lo á enterrar?

Capítul extranger.
«De cóm se gastan els diners els ricatxos de Nova York.»

La senyora Gould, una americana que no s'ha d'escarrassar gayre pera guanyarse las vesses, va tenir 'l altre día 'l amabilitat de convidar á sopar als seus amichs.

Y ¿saben quánt va costarli cada cubert?
Cent duros rodons.
¿Qué rediante devía donalshi la senyora Gould als seus convidats pera poderse gastar cent duros per barba?
Aquí no hi cab altre *menú* que 'l que en certa ocasió ens explicava un humorista:
Sopa: Cervells de canari.
Peix: Sirena.
Rostit: Fénix trufat.
Postres: Pomas del arbre del Paradís.
Y aixís per aquest tenor.

Ell, dali que dali.
L'emperador d'Alemania ja se'n ha tornat á anar de la mui.
Arenquant 'l altre día á un regiment de Guardias que acabava de celebrar una festa, va pronunciar aquestas significativas paraulas:
«Es possible que 's presentin horas graves, en las que la patria y 'l vostre jefe posarán en vosaltres la seva esperansa...»
«Si 'l cas arriba, mostreu que saben ser homes.»
«Quin empenyo té aquest home en que 'l gos rabihí...»
¿Será potser qüestió de posarli un bossal?
Nó al gos, nó...

Segons llegim al diari carlo-regionalista de Manresa *El Plá de Bages*, hi ha en aquella ciutat una associació religiosa infantil titulada *Remadet del Nen Jesús*.

Ay, Senyor! Ja veuen quin nom més delicat y poètic...

A una colla de criatures li diuen un bon *remadet*. Es cert que la literatura cristiana n'està plena d'aquests símbols d'animals de llana. Els catòlics diuen *pastors* als bisbes y *ovellas* als fidels.

Pero aixó de fer *remats* y *remadets* es una mica massa. Podrà ésser poesia, pero es poesia de corral.
«Quin goig deu fer el *Remadet del Nen Jesús* de Manresa!

Potser fins han penjat una esquella al coll de las criatures.
Per més que nosaltres l'hauríam penjada al coll del mossén cursi que ha inventat el nom.

Aquell indigne monument funerari que s'aixeca al Passeig de Gracia, en l'encreuament ab la Diagonal, porta quá. No solament es una vergonya pera el bon gust artístich, sino un agraví pera 'ls republicans barcelonins.

Aquell lloch es tot just el destinat al monument que ha d'alsarse al immortal mestre Pi y Margall. Y vetaquí que la *má oculta de la reacció*, que es una cosa més certa de lo que molts se pensan, ha fet de manera que 's construixi allí mateix un adefessi de 'n Falqués en lloch del monument.

Pero no 'ls valdrá la jugada als seus autors.
El monument de 'n Pi y Margall será construhit allí, encare que calgui enderrocar l'adefessi de 'n Falqués á cops de puny y á puntades de pen.
Sí, senyors, y que consti.
Lo dicho, Comendador.

Com tal vegada ja haurán observat els nostres lectors, la caricatura que publicuem en la primera página del present número es original de don Exoristo Salmerón y Garcia, fill del nostre inolvidable amich el diputat per Barcelona don Nicolau, mort per desgracia de Catalunya y d'Espanya.
LA CAMPANA té com un títol de gloria el ser el primer periódich catalá que dona á llum un treball del novell y ja aventatjat caricaturista.

La mort de un rich es únicament sensible per la Iglesia quan no li deixa cap quarto. —***

PALAU D' ANGLESO LA, 25 de janer

¿Qué fa 'l senyor Alcalde? ¿Que no ho veu que si aixó dura, 'l nostre poble s'convertirá en un recó de Sierra Morena? En pochs dies han sigut robadas tres ó quatre cases, entre las quals s'hi contan la d'un comerciant de robes y las dels dos capellans. ¿Vol dir que no val la pena de que 'l Ajuntament s'ocupi un xich més de la pau del vehinut, tornada fa un quant temps per una pandilla de vividors?

Esperém que las justas lamentacions del poble queixós no cauran en sach foradat, com diuen els castellans.

Y si hi cauhen, vostés mateixos, senyors del Municipi... Ja poden comensar á posarse cotó fluix á las orellas.

PLUJA MENUDA

¿Qué son aquestas disputas?...
Deu ó dotze ciutadans,

els ulls fora de las órbitas, cridan com esperitats.

—¿Serán la nostra desgracia!

—¿Es mentida! ¡No ho serán!

—¿Que 's creu que 'ls que las impugnan

no ho tenen ben estudiat?

—¿Que 's figura que nosaltres

hem passat el temps badant?

—Veurá com als quatre dies

portarán un daltabaix.

—Veurá que serém felissos

quan las tinguem funcionant.

—Vosté no hi entén pilota.

—Vosté no sab cap hónt vá.

—Son un desdixat absurd.

—Son el progrés y la pau.

—¿Somia-truytas!...

—¿Pastoral!...

—¿Enreda pobles!

—¿Bastaix!...

—Vaja; ja sé de qué parlan:

¡de las mancomunidades!

Neva.

Y 'l pagés rumia:

—Aixó va bé. La sahó

que la neu dona á la terra,

portará 'ls camps á bon port.

De no haverhi ará glassadas,

ó ayguats ó vents massa forts,

¡ahí! ¡quín estiu se 'ns espera

de blat, de llegums, de tot!...

Neva.

Y 'l ministre pensa:

—Aixó va bé. La sahó

que la neu dona á la terra

favorirá 'ls camps y 'ls horts.

Aquest any si que 'ls pajosos,

si no vé un desastre gros,

podrán pagar bitllo-bitllo

totas las contribuciones.

—Digas, nen; ¿la terra 's mou?

—Sí, senyor.

—¿Cóm ho farías

per demostrarm'ho ben bé?

—Vès!... El duria á Messina.

Al Teatro Moretista

han deixat de fer funció.

—¿Per disgustos en la empresa?

¿Per qüestions entre 'ls actors?

¿Per no tení un 'obra bona?

¿Per retrás d'algun teló?...

—No, senyor. ¿Vol que li digui?

¿Per falta d'espectadors!

—¿Es cert que 'l Govern de Russia

acaba de realisar

un altre empréstit?

—Tremendo,

aterrador, colossal.

—Pero ¿per qué 'ls necessita

tants milions el senyor zar?

—¿Per qué?... ¡Vaya una pregunta!

¿Es dir que vosté no sab

qu' en forcas no més, el pobre,

ja ha de gastá un dineral?

C. GUMÁ

El vot corporatiu y 'ls obrers

ADA día sembla més segura l'aprobació del projecte d'Administració local. Tot fa creure que las eleccions municipals vinentes se celebrarán ja de conformitat ab la nova llei. Y es sabut qu' en las eleccions municipals la nova llei introdueix el vot corporatiu, posant al costat dels regi-

dors elegits pel sufragi universal, els regidors delegats per las corporacions. El número dels segons será el d'una tersa part del número dels primers.

Després de las esmenas qu' en el *Cine* modificaren notablement el primitiu projecte, el número de regidors corporatius queda dividit en tres classes: regidors de las corporacions burguesas, regidors de las corporacions científicas y artísticas y regidors de las corporacions obreras. Tenim, donchs, que 'l nou projecte concedeix als obrers una representació municipal d' un ters del número total de regidors delegats ó corporatius.

Ab els mirallets d'aquesta aparent concessió, els mauristas y 'ls nostres regionalistas han pretés casar alosas obreras y han intentat presentar la reforma com aventajosa pera la classe obrera. No hi ha res més fals. La introducció del vot corporatiu es contraria als interessos del proletariet, y ho seria molt més si 'l absurde sistema mixte del projecte d' en Maura, que barreja els regidors elegits per sufragi universal ab els delegats per las corporacions, se convertís més tart en sistema complet de sufragi corporatiu, cosa que al cap y al últim seria la més lògica dintre l'ordre d'ideas dels defensors del sufragi orgánich (?) corporatiu.

¿Per qué es contrari als obrers el sufragi corporatiu? Ara fa un any, ab ocasió de la forta campanya que per tot Catalunya realisaren els diputats solidaris esquerrans, vaig publicar un article titulat *Els obrers y 'l sufragi*, del qual me sembla oportú reproduir els paragrafs següents:

«...La insinceritat encara es més grossa quan se defensen 'l sufragi corporatiu en nom del interés dels obrers.

«No caldría posar má á cap argument de carácter teóric pera provar la falsedat de 'l afirmació. L'exemple viu de la realitat mundial es prou decisiu y eloqüent. Els partits obrers organissats de totas las nacions de la terra son entusiastas defensors del sufragi universal individual y directe; y aixó succeeix igualment allí hont el socialisme es un partit essencialment polítich, com á Fransa, que allí hont está constituhit per una organissació sindical, com á Inglaterra y á Alemania. No s'ha vist enlloch del món que las masses obreras hagin patrocinat el sufragi corporatiu. ¡Si tot just son els socialistes els més ardits lluytadors en pró del sufragi universal! Ells foren els qui conseguiren darrerament la seva implantació á l'Austria. Ells son els que combaten pera ferio triomfar totalment á Bélgica, á Alemania, á Russia y á Hungria.

«...Y aquesta actitud dels obrers es lògica y es natural. La tendencia actual del obrerisme es la intervenció dels treballadors en la governació del Estat, ab el fi d'arribar á ferse seus els instruments de poder. La seva aspiració, en el camí legal y evolutiu, es la d'ésser majoria, per creure—ab tota la rahó—que l'emancipació total del proletariet, segons el célebre aforisme de Karl Marx, ha d'ésser obra dels treballadors mateixos. Donchs bé: el sufragi universal obra als obrers las portas del poder pera 'l día que 'l sentiment dels propis interessos y del alt interés de la humanitat els fassi conscients, y siguin, en consecuencia, una majoria organissada. Aleshores tindran el poder. El sufragi corporatiu, al contrari, concedeix als obrers, desseguida, una representació parcial y limitada en els organismes del Estat; però á cambi de aquesta representació, d'aquesta *minoría*, els impedeix que *may, may*, puguin ésser *majoría* (1). D'aquesta manera 's barra 'l pas al futur imperi victoriós de la socialdemocracia y 's perpetúa la estructura present de la societat, qu' es precisament lo que 'ls obrers volen destruir y substituir. D'aquesta manera la vida política y pública queda basada en las actuals classes socials, que 'ls obrers socialistes han de fer desaparèixer, evolutivament, pacíficament, si tenen al seu servey l'arma poderosíssima del sufragi universal, y violentment, revolucionariament, si aquesta arma 'ls es negada.»

Als esmentats mals fonamentals del sufragi corporatiu, se n'hi afegixen d'altres, fills de la forma en que vé establert el vot corporatiu en el projecte maurista. En aquest projecte, com hem dit, hi ha un total de regidors corporatius, equivalent á la tersa part dels elegits per sufragi universal. Aquesta barreja lògica té un fi: el de donar un marge protector á las classes conservadoras dintre dels Ajuntaments, puig en la gran majoria dels casos las dugas tertas parts de regidors delegats serán conservadors, defensors ferms dels interessos creats. En molts Ajuntaments, els regidors corporatius farán caure la balansa á favor d'una majoria conservadora ó reaccionaria. ¿En qué beneficiará aixó als obrers?

Además, el vot corporatiu amenaça ab pertorbar greument las societats obreras. Tenim que las societats obreras de debó, las societats de resistencia, haurán de barrejar-se en l'elecció de regidors obrers ab els patronats catòlics de Sant Joseph y de la Mare de Deu, atacantse així els fonaments mateixos de l'acció societaria ó sindicalista. Per altra part, en las societats obreras hi ha molts elements contraris á l'acció política y á pendre part en eleccions, y la nova llei, obligantlos á votar regidors, hi introduhirá discórdias y lluytas interiors, sempre fatales pera 'ls interessos y 'ls ideals de la classe obrera.

Per totas aquestas rahóns jo crech que 'l vot corporatiu del projecte d' en Maura es contrari al proletariet espanyol. El Consell Nacional del Partit Obrer Socialista ja va protestarne. Ara que la reforma está prop d'implantarse, es necessari que la protesta obrera 's reproduixi y 's extingui resoltament.

A. ROVIRA Y VIRGILI

ENSOPIMENT

COM si 'l fret al filtrarse per la pell invadí tamé 'ls esperits apagant tota mena d'entusiasmes, se nota un aclaparament general que té paralísada tota classe d'acció. Si es pessimisme, mala senyal pera una esperansa de regeneració; si es indiferencia, ja podém renunciar á tota mena d'esperansa, perque si un pessimista pot reaccionar, un indiferent está condemnat á inutilitat perpetua.

D'aquest ensopiment general s'aprofita en Maura

(1) Solament en un cas podría admetre's el sufragi corporatiu, ó millor, per estaments; y es en el cas de que hi hagüés proporció entre 'l nombre de ciutadans de cada estament y 'l nombre de representants que elegissin. Però en aquestas condicions no hi ha cap reaccionari ó conservador que l'accepti.

pera donar apariencias d'activitat á la seva vida ministerial ben negativa, pero ab semblansa de positiva si 's compara ab la vida de tot lo que 'l rodeja. Els liberals, únich perill pera en Maura si estessin en situació d'ocupar el poder y greu perill pera la monarquia si no 's posan en condicions d'ocuparlo al seu temps, els liberals, que son els únichs que podrian preocupar á n' en Maura, intentan vanament reaccionar á l'esperit públich pera que 'ls dongui la vida que 'ls falta, y al toparse ab que 'l indiferencia glassadora de l'opinió els fa impossible el bloch somniat, esbravan son disgust en lluytas tontas d'ells ab ells, acabant lo que 'l indiferencia pública havia comensat y, per consegüent, inutilisantse pera substituhir al govern de 'n Maura.

Dels republicans ni cal parlarne. No constituhim ja un perill pera la monarquia, sino que, vergonyós es dirho, som un element necessari als governs monárquics pera donar apariencias de legalitat á las sevas tascas; y nosaltres ens conformem manament al passiu y desayrat paper d'aguantadors de capes. Els que 's cansan, com en Melquiades Alvarez, caminan dretament cap á la monarquia; els que 's desenganyan, com en Nakens y en Costa, ajudan ab sas lamentacions á la general descomposició; els que 's mouhen, donant apariencias de lluyta feresta á lo que no es res més que un inofensiu *sport*, fan us dels vells tòpics que ja no poden convèncer sino á quatre babaus de las galerías; els catalans, que podriam donar una gallarda mostra de nostra vitalitat, som presoners d'aquest ensopiment que tot ho anulla y no tenim ni forsas pera despèndre de las malas costums apresades durant el temps que hem estat lligats ab el vell republicanisme espanyol.

La Solidaritat, esperansa pera nostra regeneració y perill positiu pera 'l vigent régm, va deixar d'aprofitarse mentres tenia la forsa del sentiment públich y l'empenta de la primera embestida; avuy, refredats els entusiasmes, sorpresos per una inesperada derrota, desconfiats per mútuas acusacions d'inutilitat ó d'ambició, y víctimas també de l'ambient ensopit que 's respira, la Solidaritat ha deixat d'ésser un factor important en la política, limitant-se la seva esquerra á plorar las llibertats que desapareixen ab el nou projecte d'Administració local, y preparantse la seva dreta pera aprofitar las engrunas d'autonomía que 'l projecte ofereix als nills de qui vol mirársel ab forsa bona voluntat.

En tot el camp de la política espanyola se nota el mateix ensopiment, la mateixa descomposició; els mateixos senyals de mort. Y quan al costat de tanta inactivitat ó de tant desconcert, s'alsa la figura orgullosament arrogant d'en Maura, commemorant els seus dos anys de poder, y ab l'aplom del qui á son entorn no veu res que hi fassi nosa, convoca als seus amichs pera celebrar d'aquí á un any el tercer aniversari de governar, s'ha de confessar que la única cosa que avuy té apariencias de fortaleza, d'activitat, d'energia, de vida, es l'actual govern.

Y per aixó á Catalunya també al únich lloch ahont sembla que hi hagi acció, unitat, empenta, es á la dreta solidaria, perque per sas aproximacions al govern actual reb reflectadas las apariencias de vida que té Maura en peu, destacantse sobre sos enemichs ageguts indolentment, víctimas de l'ensopida indiferencia ó de l'infecund atabalament.

Aquest ensopiment es com una enfermetat general que patim els espanyols. No hi ha mal que duri cent anys. Confiém en que tenim cura y tant de bó quan estiguém sans ens agafin desitjos de recobrar el temps perdut.

JEPH DE JESPU

I val á dir la veritat,—deixant á part els repugnants incidents que l'acompanyaren—la quadruple execució de Bethune, de la qual el passat dimars va ferse á Carpentras una segona edició més reduhida, no ha causat á Inglaterra cap mala impressió.

Molt al contrari. En general, els súbdits del rey Eduard han judicat el fet ab marcada complacencia, considerant que del modo que á Fransa s'havien posat las cosas, no li quedava al Govern altra solució que restablir la guillotina.

Resumint el sentiment públich inglés, el *Daily Express* escriu aquestas ratllas:

«Cap simpatia sentim per aquestes pseudo-humanitaris que reprobant la execució d'assessins que han matat ab tota la seva sanch freda.

«La societat té 'l dret y 'l deber de protegirse contra 'ls seus enemichs, y la seguretat de tots exigeix el càstich d'aquests.»

¿Eh?... Ja veuen á la bondadosa Inglaterra, al país clàssich de la llibertat, cóm s'explican...

Una moda que 's propaga. Els dos cantons de Basilea han resolt suprimir el pressupost de cultes.

«A pesar d'aquest acord—diu candorosament un diari de la crosta de baix—Basilea no ha romput las relacions ab la Iglesia.»

En efecte, no hi ha romput las relacions. Pero li ha tancat la bossa.

Qu' es precisament la *relació* que la Iglesia cultiva ab més carinyo.

Y á Espanya ¿quín día s'hi introdueix el sistema suís, basat en aquella hermosa fórmula que diu: *Qui vulgui capellans, que se 'ls pagui?*

¿Quan el bloch dels terribles anticlericals Moret, Romanones y Melquiades Alvarez obtinguin el poder y puguin desenrotllar el seu rradicalíssim programa?...

Si es aixís, ja podém seure. Perque, va llarch.

S'ha publicat una llista dels pensionats aqueix any pera completar estudis al extranger. De Barcelona n'ha triat el ministre d'Instrucció Pública á D. Gabriel Ferrer.

Cada hù per allà hont las enfila

EL PASTOR:—Jo, en lloch de vosté, á horas d' ara ja seria á Messina.
EL CASSADOR:—¿Qué?... ¿Que creyeu qu' es terra de cunills?

Comensa la festa

—Agáfat bé, noya... Ara ja hem trencat el glàs. Y vés que no 't fassin caure, que si tú caus, jo me 'n vaig de bigotis.

¿No 's sona aquest nom? Donchs ha tingut aquí, á l' any passat, la seva hora de fama... El Sr. Ferret va ser el lloctinent del Sr. Pla y Deniel á la Junta dels vocals associats, enemichs del Pressupost de Cultura. Y guanyá al mestre en la violència rabiosa de l' oposició.

Després dirán qu' á Espanya no 's premian els mèrits veritables! Ab joves aixís, ¡quin gloriós avenir pera la cultura nacional!

Ademés, el Sr. Ferret es rich; condició que deu haver decidit al ministre á regalarli els diners del Estat.

Y vetaquí com empeném el camí de la nostra regeneració.

De lo sublim á lo ridícol no hi va sinó un pas. No 'm recorda quin intel·lectual era que ho va dir.

Y ara 'ns torna á la memoria al pensar en el projecte dels esquerristas que volen aixecar un Palau de la Democràcia Catalana.

Que reflexionin els iniciadors. Un palau á Barcelona, no es un palau á... Palautordera.

Volém dir que un palau que ha de dur el nom de Catalunya no convé que per culpa de algú 's torni un Palau... solitar.

Val més que no passi de ser lo qu' es ara:
Un Palau de la Il·lusió.

God save the King!

Vé parlantse, fa dias, de una próxima visita régia. El rey Eduard VII d' Inglaterra anirà á Madrid á saludar al seu nebot.

Com si ho vegessim, els de la Plassa d' Orient se desfarán en compliments y obsequis pera que 'l monarca britànich se 'n entorni ben satisfet.

Y nosaltres també 'ns donarem per ben satisfets, si, al anarse'n, ens deixa, á cambi dels obsequis rebuts, unas engrunas de democràcia de la que disfrutem els seus súbdits.

Els carlins segueixen moventse.

Don Erasme de Janer, que, com saben, es el seu capítol á Barcelona, está á horas d' ara activant la reorganització del partit.

Aquest senyor de Janer se té un tip d' anar per las gazetillas dels diaris... Sempre organisa, sempre 's belluga, ara fa, ara desfá...

Ja tenia rahó un de la boyna quan deya:

—Aixó ja no es un Erasme de Janer... Aixó ja es un Erasme de tot l' any.

Ja ho deuen haver llegit que els mauristas han celebrat un ápat á casa de don Antoni, pera commemorar el segon aniversari de l' assalt del poder y del pressupost per l' exèrcit conservador.

Per noticias particulars sabem que la festa resultá animadíssima. L' alegría era inmensa y al final els mauristas se ballaren peteneras, en las quals el gran Lacierva se distingí especialment.

Pel telegraf sense fils, el cuyner d' en Maura ens ha comunicat el menú del banquet. Hensel aquí:

Pell del país.—Rostit de contribuyent.—Truyta de la Trasatlántica.—Estofat á la Vasco-Castellana (el telegrama, sens dubte per erro de transmissió, diu estofat en lloch de estofat).—Cervell... buyta, istil Rodríguez Sanpedro.—Bunyols d' Administració local (en colaboració ab l' acreditada bunyoleria de El período constructivo).—Llengua... y pochets fets.—Pastels variats (del terrorisme, de las comunicacions marítimes, etc.).

Postres: Sucre (del trust dels sucres).—Dolsos quin-queni.

Vine: Xampany Canciller Codorniu.

Qué 'ls hi sembla el menú?

Als comensals de can Maura els va semblar molt bé.

Al país, no tant.

Perque mentres els polítichs conservadors menjan, el país dejuna.

Y ja fa temps.

Ni l' obra de la Seul

Del resultat del concurs pera la nova esquadra no se 'n sab encare res de una manera definitiva.

Pero se suposa que la balansa s' inclinará á favor dels recomanats de 'n Comillas.

Y es natural que aixís siga.

Las balansas sempre 's decantan pel costat del pes.

Y la subvenció del marqués trasatlántich per forsa ha de fer bellugar els platets.

Els platets... y el bombo.

O sinó que ho dignin els diaris del trust.

Pobre Maura, quina poca confiança té ab la quadrilla!

Cada vegada que 's presenta un debat interessant ha d' enviar cartetas als seus cunillets recomanant l' assistència al Congrés.

Ara mateix ab l' actual discussió de las mancomunitats ha tingut que fer circular uns atents B. L. M. aconsellant no sols l' assistència, sino la puntualitat.

Don Antón acabarà per fer imprimir premis y repartirlos als bons minyons, com á estudi.

Y, després dels de Puntualidad, vindrán els de Aseo.

Encare que aquéstos anirán més escassos, segurament...

Tractantse de diputats de la majoria, que portan sempre l' acta bruta... y devegadas las mans.

En el banquet celebrat l' altre dia á casa del president del Consell de ministres en commemoració del segon aniversari del Poder Conservador, els ministres varen menjar-se un jabali.

L' any que vé, ab motiu de celebrar el tercer, es probable que 's menjin un ciervo.

Y diu que ja ho deya el ministre de la Gobernació:

—Menos mal que aquest ciervo no siga femella!

El ministre de la Gobernació, senyor La Cierva, té ja á punt de solfa un projecte de reformas en el Ram de Telégrafos, entre las quals s' hi conta l' am-

pliació de fils telegráficis á moltes poblacions d' Espanya que no 'n tenian.

La noticia no haurá pas causat gran sensació en las comarcas.

Fa tant temps que n' hi están donant de fit, els governants, al poble!

Resultat d' uns cárrechs gravíssims llensats en plena Cambra contra 'l marqués de Polavieja, s' ha donat un trist espectacle al Congrés.

El senyor marqués, segons s' assegura, per la seva part y en un acte d' heroisme, ha dit que renunciaria á la immunitat parlamentaria y que fins faria dimissió del alt cárrech que representa en el Tribunal Suprem...

¿Qué fa parat, en Cambó?

¿Qué fa callada, La Veu?

¿Per qué no surten en defensa del autor de sus dias?

L' agraïment s' ha de demostrar en las ocasions. Y la ocasió s' ha presentat, senyors lligayres!

ANAGRAMA

En el meu viatge á Total
una tot vaig veure allí
que total me feu senti
sa bellesa angelical.

T. RUSCA

QUADRET

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sustituir els punts per lletres de manera que llogi das vertical y horizontalment diguin: 1.ª ratlla: fruita; 2.ª: ciutat africana; 3.ª: animal y 4.ª: verb.

J. MASSAGUER S. (ARTILLER)

LOGOGRIFO MODERNISTA

1	2	3	4	5	6	7	8
6	7	4	5	7	3		
4	5	3	6	2	8	7	
3	7	8	7	6			
4	5	6	5	8	8	2	

Llegeixis d' esquerra á dreta y donarà 'l següent resultat: 1.ª ratlla: carrer de Barcelona; 2.ª: idem; 3.ª: arma; 4.ª: gust y 5.ª: pera fumar.

UN DEL CARRER DE CATALUNYA

TARJETA

PAU DE LA TORRA

Combinar ab aquestes lletres el nom de un poble català.

EDUARDILLITO SALÓ

CONVERSA

—Escolta, Quico, ¿li vols dir á la mare que 't dongui diners?

—¿Perqué 'ls vols?

—Per anar á comprar lo que ja sabella y que ara t' ho acabo de dir.

JOSEPH SANGENIS

GEROGLIFICH

D CAMILO PI
X
NON
T

MIQUEL ROCA

Caballers: Pere Guarro, Joaquim Rosell y Vallés, Serra del cornet, Joseph Casas, Peret, J. M. Bombolins, Un del carrer de Catalunya, Un Tianench, A. Doba, Masdeu y Salvat, J. Rebroli Osmá y J. Salats.—Lo d' aquesta setmana no es publicable.

Caballers: Jaume Marçé, E. Gerubert, Manel B. Fontás, Un gomós, Joan Riba y Apits, J. Massaguer S. (artiller), Zoraya, Joseph Mentrut, Joan Cargols y J. Ribera.—Un dia ó altre anirà.

Caballers: Eusebi Técul. Procuri en lo successiu escriure en una sola cara; de lo contrari, no farém res.—A. B. (a) Lo rector de Vallfogona. Prenguis nota de lo que dich á l' anterior y... ¿entesos?—C. R. (Bessid): Té massa extensió. Cosas aixís, pera ser publicables, han de venir contadas en forma ben concisa; tot lo més en vint linias.—E. C. A. (Tarrasa): Tindría poch interés pera la majoria dels llegidors. Ademés, aquestes rifades els están bé á las ratas de sagristia. Nosaltres no 'n rebrem may de conseqüencias d' aquestas, perque com que no volém pois, no aném á l' era.—Pep Sagoné: La carta encloch poch interés y escasas picardias. Els versos son senzillament insignificants. No sento.—Darmstad: No, senyor; no son del nostre agrado. Y no ho son perque, ademés de no tancar ni la més infima noveta, tenen el gros defecte de ser altament rípiosos. Y aixó li dibem aixís perque es del Vendrell, que, si fós de Barcelona, li diríam d' un altra manera.—S. A. y C.: Rebut, y gracias.—Tulinarru: No 'ns converen. ¿Per qué?... Li diré en un parell de clàssichs: «D' aquestas cantars, Tulinarru, —n' hi ha en cartera tot un carru.»—J. V.: En pocas ratillas anomena deu vegades las flors... No aeré pas jo qui digui que la seva prosa no es una prosa florida... Lo qu' es que son flors de monument de setmana santa, y á nosaltres ens agradan del propio vergel.—E. Vilaret: Creguí que ho sento, pero aquest cop no m' atreixo á posarhi la conformitat. Al primer cop d' ull ressaltan dugas associacions imperdonables.—F. Claramunt: No 'ns serveix.—Staribus: No sabríam abont collocarho. J. C. Sadurn: Respecte á l' anterior, tot dependrà de si 'ns vaga ó no de ferbi algunas esmenas de caràcter purament literari. Ja veu que aixó tampoch es assegurarli res y aixó s' hi trobará á cada pas... ¡Cóm ho vol fer!... Més ens estimém esperar ab l' ay al cor que no prometrem y no cumplir. Lo d' avuy no 'ns té utilitat.

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª